

Faktaark om matsvinn i dagligvarehandelen 2022

FORFATTERE
AINA STENSGÅRD

RAPPORTNUMMER
OR.32.23

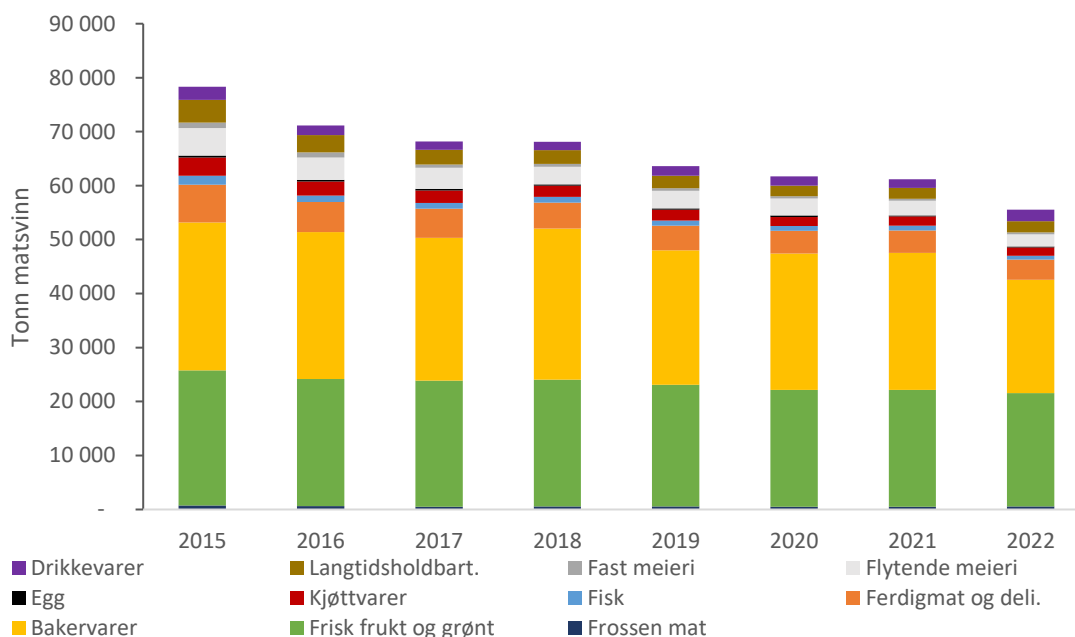
ÅRSTALL
2023

Dette faktaarket er utarbeidet av Norsk institutt for bærekraftsforskning (NORSUS) på vegne av Matvettⁱ.

Fra 2015 til 2022 er matsvinnet i dagligvarehandelen redusert med 33 %, målt i kg/innbygger. Dagligvarehandelen har derfor allerede nådd det andre delmålet i bransjeavtalen om 30 % reduksjon innen 2025. Matsvinnet er redusert for samtlige varegrupper, der nedgangen har vært størst for kjøttvarer, fisk og meierivarer.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tonn matsvinn	78 300	71 100	68 200	68 100	63 600	61 700	61 200	55 500
Kg matsvinn per innbygger	15,2	13,6	13,0	12,9	11,9	11,5	11,4	10,2

Hovedårsakene til redusert mengde matsvinn i dagligvarehandelen er nedprising av varer rett før utløpsdato, tilpasset vareutvalg og økt fokus på prognoser og bestillingsrutiner. Etter at flere kjeder innførte nedprising av brød og bakervarer har matsvinnet for denne varegruppen også blitt betydelig redusert fra 2021 til 2022.

De største varegruppene målt i tonn er bakervarer og frisk frukt og grønt (begge 38 %), mens de minste varegruppene er egg, frossen mat og fisk.

Klimaavtrykket knyttet til matsvinnet i dagligvarehandelen tilsvarer ca. 130 500 tonn, og er redusert med 42 %, mens det økonomiske tapet tilsvarer 2,2 milliarder og er redusert med 39 %. Forskjellen på utviklingen for klima, økonomi og mengde matsvinn skyldes at matsvinnet er redusert mest for relativt dyre- og klimaintensive varer, som meierivarer og kjøtt.

Mesteparten av overskuddsmaten i dagligvarehandelen blir nedpriset (80 % i 2022), mens 17 % er blitt utnyttet til egne formål og 3 % er donert. Andelen overskuddsmat som er donert er noe redusert sammenliknet med 2021, men utviklingen er usikker ettersom total mengde overskuddsmat kan være noe underestimert da flere kjeder har rapportert at de har donert mat, men at de ikke har oversikt over mengdene.

Ca. 27 % av matsvinnet i dagligvarehandelen utnyttes til dyrefôr, 57 % til biogass, 6 % til kompostering og forbrenning, mens behandlingsformen for 10 % av matsvinnet er ukjent og kan ha blitt returnert til industri/grossist, levert til lokale renovatører, lokale bønder eller blitt kastet i restavfallet.

Visjonen til NORSUS Norsk institutt for bærekraftsforskning AS, tidligere Østfoldforskning AS, er å bidra til bærekraftig samfunnsutvikling. Vi utvikler kunnskap og metoder for å forstå og implementere bærekraft bedre i samfunnet. Sammen med bedrifter og offentlige aktører kartlegger og reduserer vi miljøbelastninger, ofte med økonomisk gevinst. Slik bidrar vi til å bevege samfunnet i en bærekraftig retning.

ⁱ Matvett er mat- og serveringsbransjens selskap for å forebygge og redusere matsvinn og er ansvarlig for rapporteringen i henhold til bransjeavtalen om reduksjon av matsvinn på vegne av NHO Mat og Drikke, DLF, DMF, NHO Reiseliv og Virke som er deres eiere. Datagrunnlaget for dette faktaarket bygger på data fra NorgesGruppen, COOP, Rema 1000, Bunnpris og Holdbart. For mer info om datagrunnlag og metodikk les kapittel 4.2 i [denne rapporten](#).